

Tilastojen kertomaa Uudenmaan maaseudusta

Pasi Saukkonen & Simo Rautiainen
Toukokuu 2025

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Johdanto: Mikä on maaseutua?

- Eri tutkimuksissa laadituissa aluetytologioissa maaseutua on rajattu monin eri tavoin.
- Lähtökohtana määrittelyissä voidaan käyttää muun muassa kuntia, postinumeroalueita, seutukuntia, taajamarajauksia tai karttaruutuja.
- Paljon käytettyjä määrittelykriteereitä ovat esimerkiksi alueen väkiluku, väestötiheys, elinkeinorakenne, saavutettavuus ja pendelöinti.
- **Maaseutuluotaimessa** asiaa lähestytään monipuolisen tilastollisen aineiston kautta (*vaihe 1* eli tämä katsaus) kytkien siihen myös kokemusasiantuntijuuden (*vaihe 2* kysely).
- **Tässä tilastokatsauksessa** Uudenmaan maaseudun kokonaiskuvan luomisessa käytetään kunta-, seutu-, ja ruututietoihin perustuvia aluetytologioita.
- **Katsauksen rakenne:**
 - 1) Paikkatietoperustaisen alueluokituksen kuvaaminen Uudellamaalla, alueen seutukuntajako kuntineen sekä saaristoluokittelu. Katsaus tukeutuu näihin kertoessaan Uudenmaan maaseudusta ja sen piirteistä.
 - 2) Poimintoja tilastojen kertomasta sanallisesti.
 - 3) Tilastokatsauksen tarkemmat aineistot.

Uusimaa kaupunki-maaseutuluokittelun perusteella (SYKE 2018)

- *Kaupunkia* ovat 1) kaupunki ja 2) kehysalue.
- *Maaseutua* ovat 1) kaupungin läheinen maaseutu, 2) ydinmaaseutu, 3) harvaan asuttu maaseutu ja 4) maaseudun paikalliskeskukset.

Kaupunki

Kaupunki = Helsinki ja Kauniainen, osa Espoosta ja Vantaasta sekä Porvoon, Keravan, Järvenpään, Hyvinkään, Lohjan ja Kirkkonummen keskukset (sisempi ja ulompi kaupunkialue).

Kaupungin kehysalue = Osia pääkaupunkiseudusta ja ympäryskunnista sekä kaupunkien keskuksia ympäröiviä alueita Hyvinkäällä, Porvoossa, Lohjalla, Keravalla ja Järvenpäässä. Pieniä alueita Mäntsälässä, Siuntiossa, Raaseporissa ja Inkoossa.

Maaseutu

Maaseudun paikalliskeskus = Mäntsälän, Karkkilan, Hangon, Tammisaaren, Karjaan ja Loviisan taajamat ja niiden välittömät lähialueet.

Kaupungin läheinen maaseutu = Laajoja alueita suuressa osassa Uudenmaan kunnista.

Ydinmaaseutu = Merkittäviä osia Raaseporista ja Hangosta.

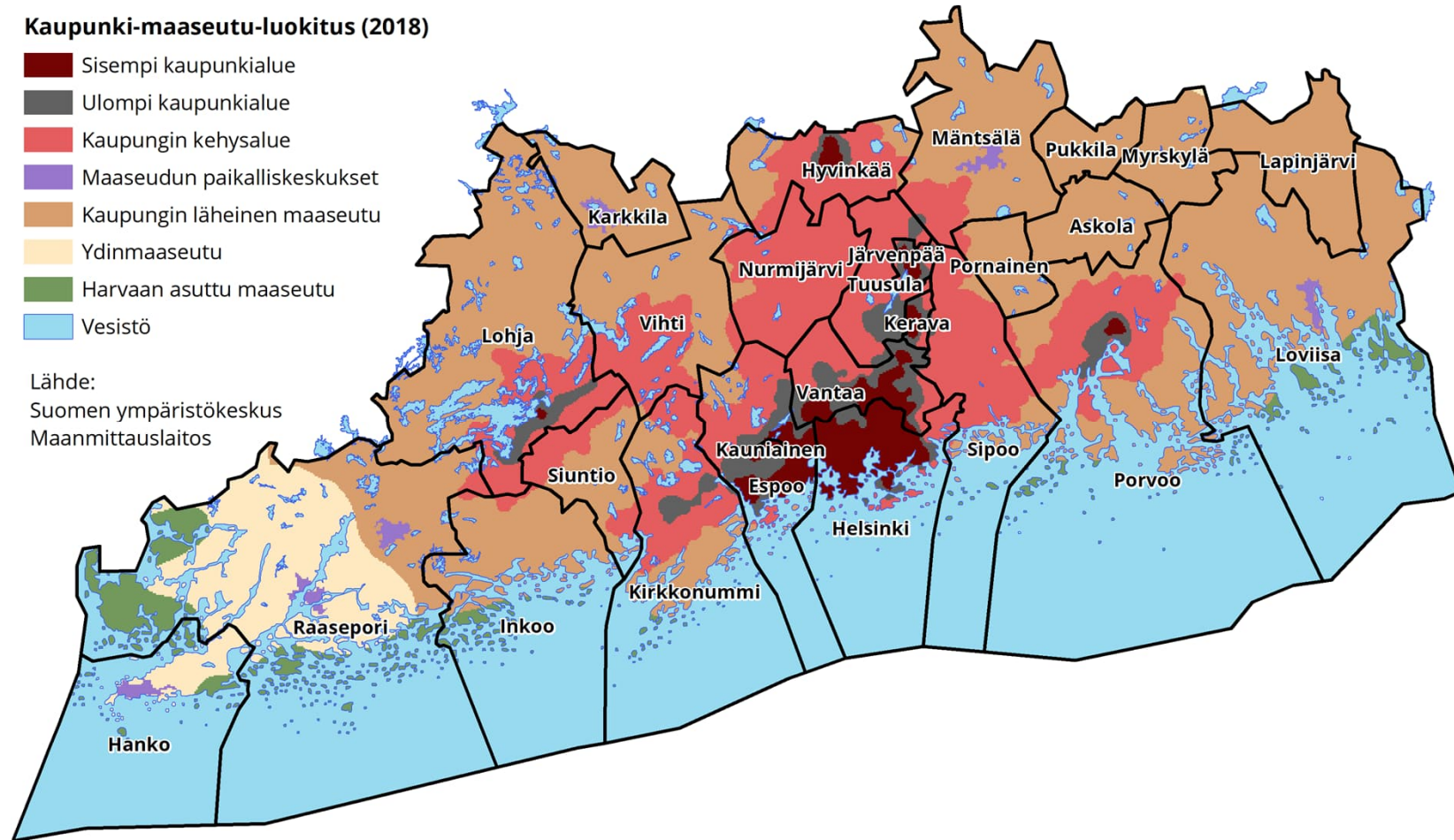
Harvaan asuttu maaseutu = Pieniä rannikkoalueita ja saaristoa Loviisassa, Hangossa, Inkoossa ja Raaseporissa.

Kartta 1. Paikkatietoperustainen kaupunki-maaseutuluokitus 2018

Kaupunki-maaseutu-luokitus (2018)

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu
- Vesistö

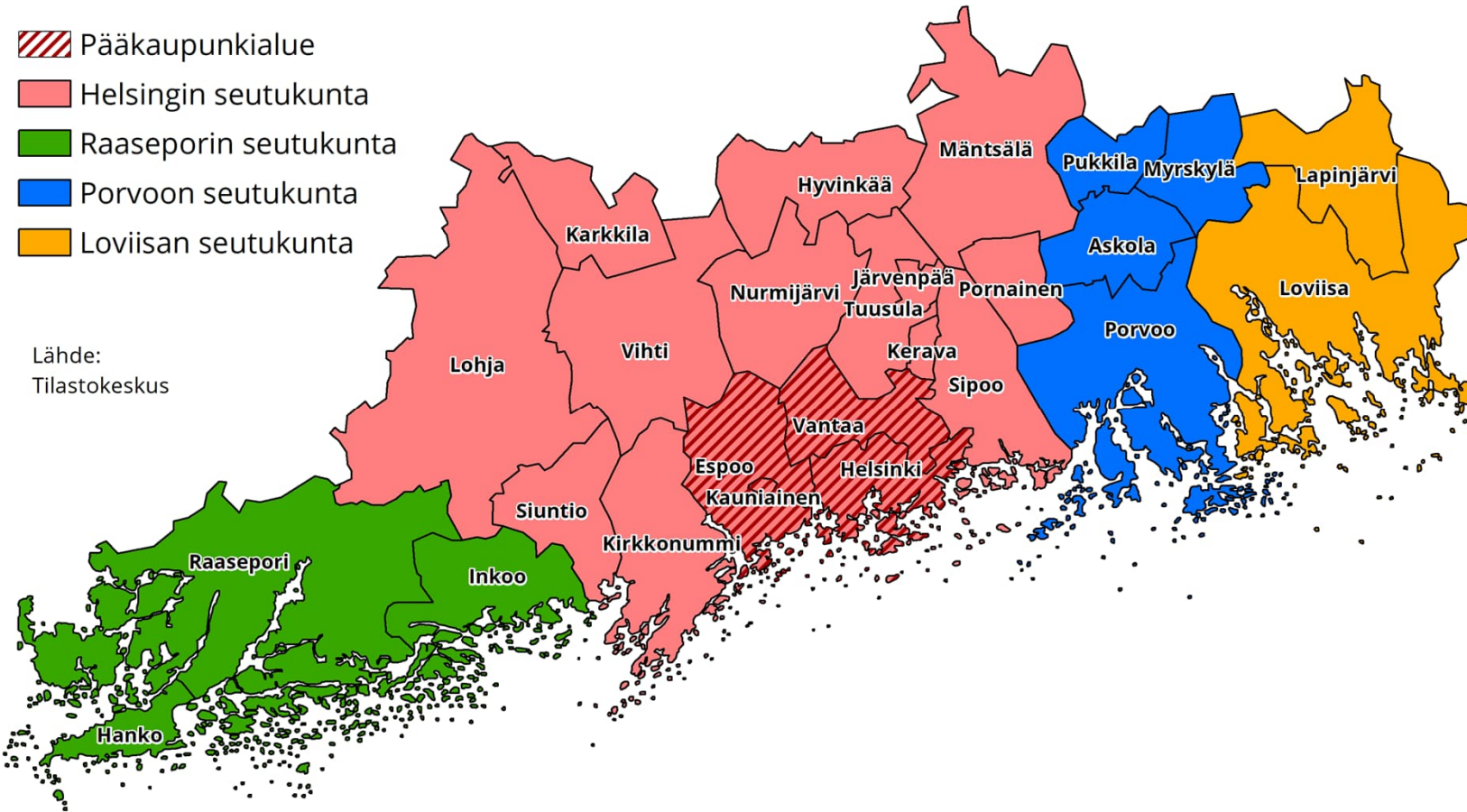
Lähde:
Suomen ympäristökeskus
Maanmittauslaitos

Uudenmaan seutukunnat ja kunnat

- Uudellamaalla on neljä seutukuntaa: Helsingin, Raaseporin, Porvoon ja Loviisan seutukunnat.
- Helsingin seutukunta on pinta-alaltaan ja väestöltään suurin, sisältäen myös pääkaupunkialueen (Helsinki, Vantaa, Espoo, Kauniainen).
- Kuntia Uudellamaalla on 26 kappaletta.

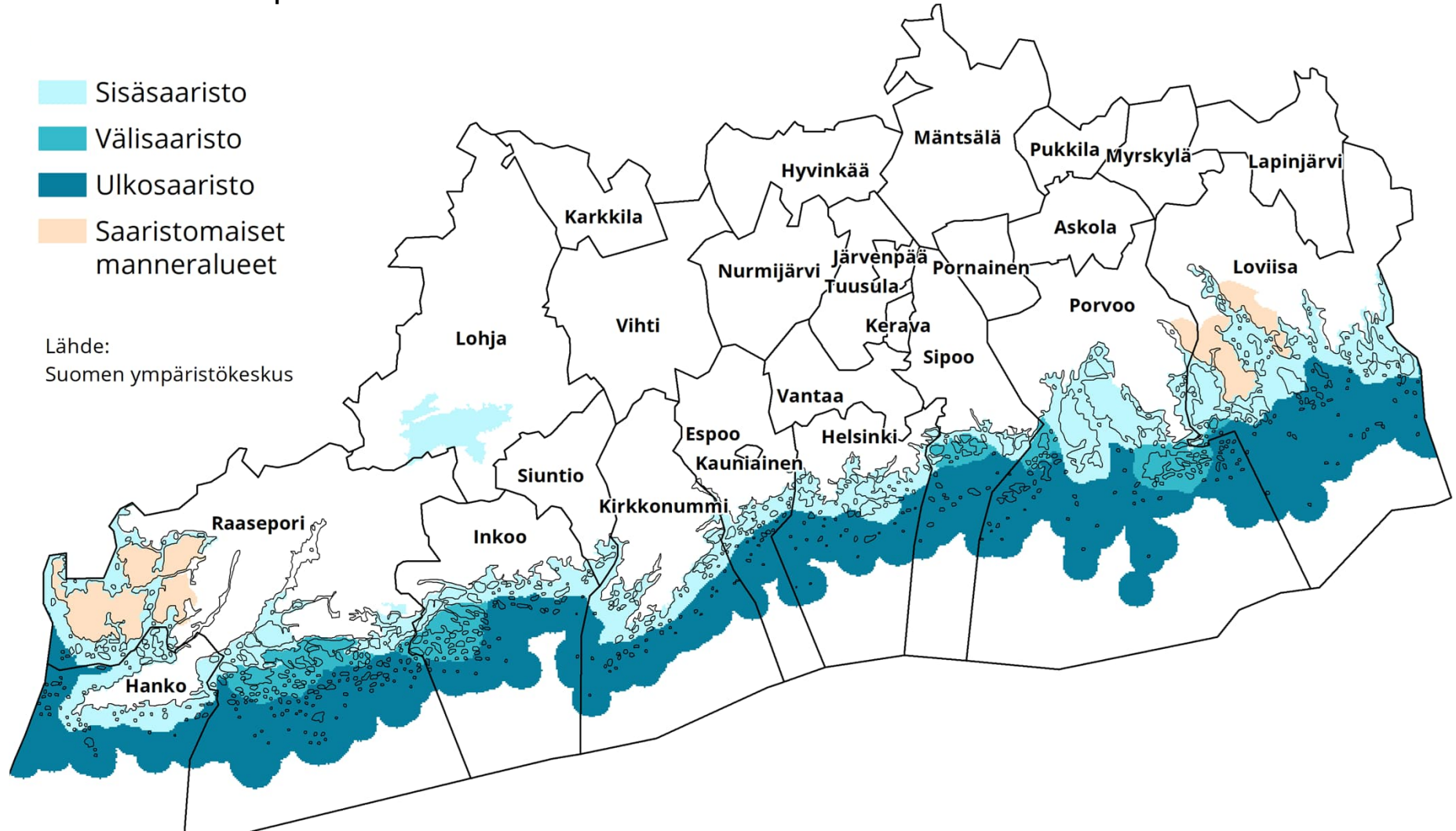
Kartta 2. Uudenmaan seutukunnat ja pääkaupunkialue

Saaristoalueet

- Paikkatietoperusteisen luokituksen 2021 mukaan saaristoalueet jaetaan neljään eri luokkaan: sisä-, väli- ja ulkosaaristoon sekä saaristomaisiin manneralueisiin. Liikenneyhteys on oleellinen kriteeri.
- Uudenmaan saaristoalueet ovat pääasiassa sisäsaaristoa.

Kartta 3.
Paikkatietoperustainen
saaristoluokittelu
Uudellamaalla

Poimintoja katsauksesta

- ✓ Uudenmaan maaseudulla asuu 124 000 henkilö (paikkatietopohjainen luokitus). Tämä on 8,6 % koko Suomen maaseutualueiden väestöstä. Kaupungin läheisen maaseudun ja paikalliskeskusten väkimäärissä Uusimaa on maakuntien ykkönen.
- ✓ Uudenmaan neljä seutukuntaa poikkeavat alueprofiileiltaan toisistaan.
- ✓ Uudenmaan maaseutualueilla väestö on trendimäisesti vähentynyt, mutta maltillisesti
- ✓ Uudenmaan maaseudun työttömyysaste on kaupunkialueita matalampi. Ikäluokista 15-24- vuotiaiden kohdalla työttömyys on korkeampi.
- ✓ Uudenmaan maaseudulla on merkittävässä määrin alkutuotantoa, mutta työpaikkarakenteessa erottuvat jalostuksen ja palvelujen työpaikat.
- ✓ Maaseudun matkailu oli hyvässä nosteessa vuosina 2015-2020. Korona romahdutti kehityksen, ja sieltä nouseminen on ollut kaupunkimatkailua hitaampaa.
- ✓ Vapaa-ajan asuntoja suhteessa väkilukuun on eniten Inkoossa, Raaseporissa ja Myrskylässä. Saariston vapaa-ajan asukkaita on runsaimmin Raaseporissa ja Porvoossa.
- ✓ Valtaosa Uudenmaan kunnista on kaksikielisiä. Vieraskielisten osuus on 18 %.
- ✓ Kuntavaalien 2021 äänestysaktiivisuus oli korkein Kauniaisissa ja Inkossa.
- ✓ Yhdistystoiminta on väkilukuun suhteutettuna aktiivisinta Hangossa, Lapinjärvellä ja Myrskylässä.

Tilastokatsaus

Kaupunki- ja maaseutualueiden väestö 2023

(paikkatietopohjainen luokittelu)

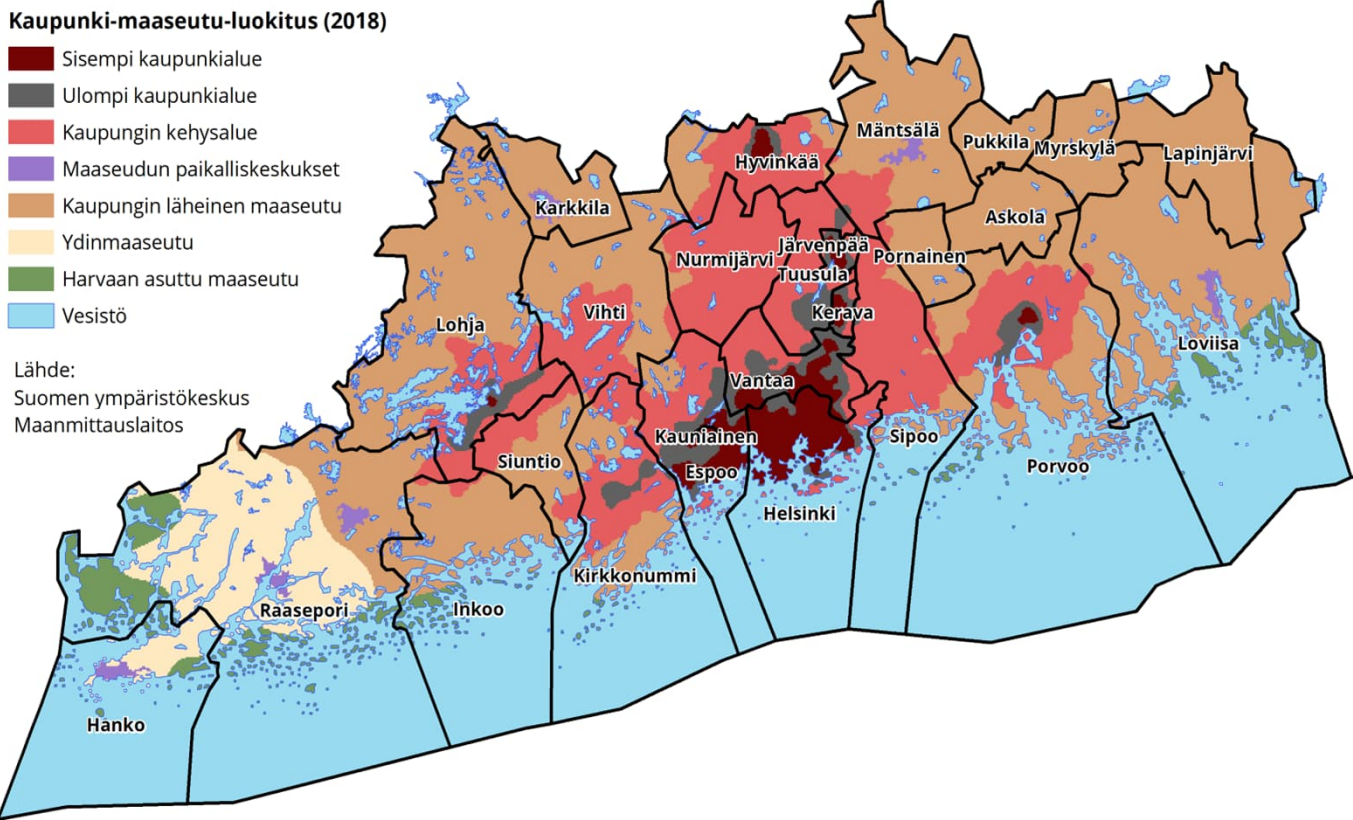
- Kaupunkialueilla asuu 91 % väestöstä, joista kehysalueella 8 %.
- Maaseutualueilla asuu noin 124 000 henkilöä. Suurin osa kaupungin läheisellä maaseudulla ja maaseudun paikalliskeskuksissa.
- Uudenmaan maa-alasta noin 55 % on kaupungin läheistä maaseutua.

Taulukko 1. Uudenmaan väestö ja maa-ala kaupunki-
maaseutu – jaolla 2023

	Aluetyyppi	Henkilöä (lkm)	Osuus (%)	Maa-ala (km2)	Osuus (%)
Kaupunki	Sisempi ja ulompi kaupunkialue	1 459 110	83,0 %	745	7,8 %
	Kaupungin kehysalue	146 422	8,3 %	2349	24,9 %
Maaseutu	Maaseudun paikalliskeskuks	49 051	2,8 %	87	0,9 %
	Kaupungin läheinen maaseutu	67 046	3,8 %	5279	55,3 %
	Ydinmaaseutu	7 165	0,4 %	727	7,6 %
	Harvaan asuttu maaseutu	656	0,0 %	335	3,5 %
	Tuntematon	30 087	1,7 %	0	0 %
	Yhteensä	1 759 537	100 %	9552	100 %

Tilastolähde: Tilastokeskus, väestörakenne; Maa-ala: Maanmittauslaitos

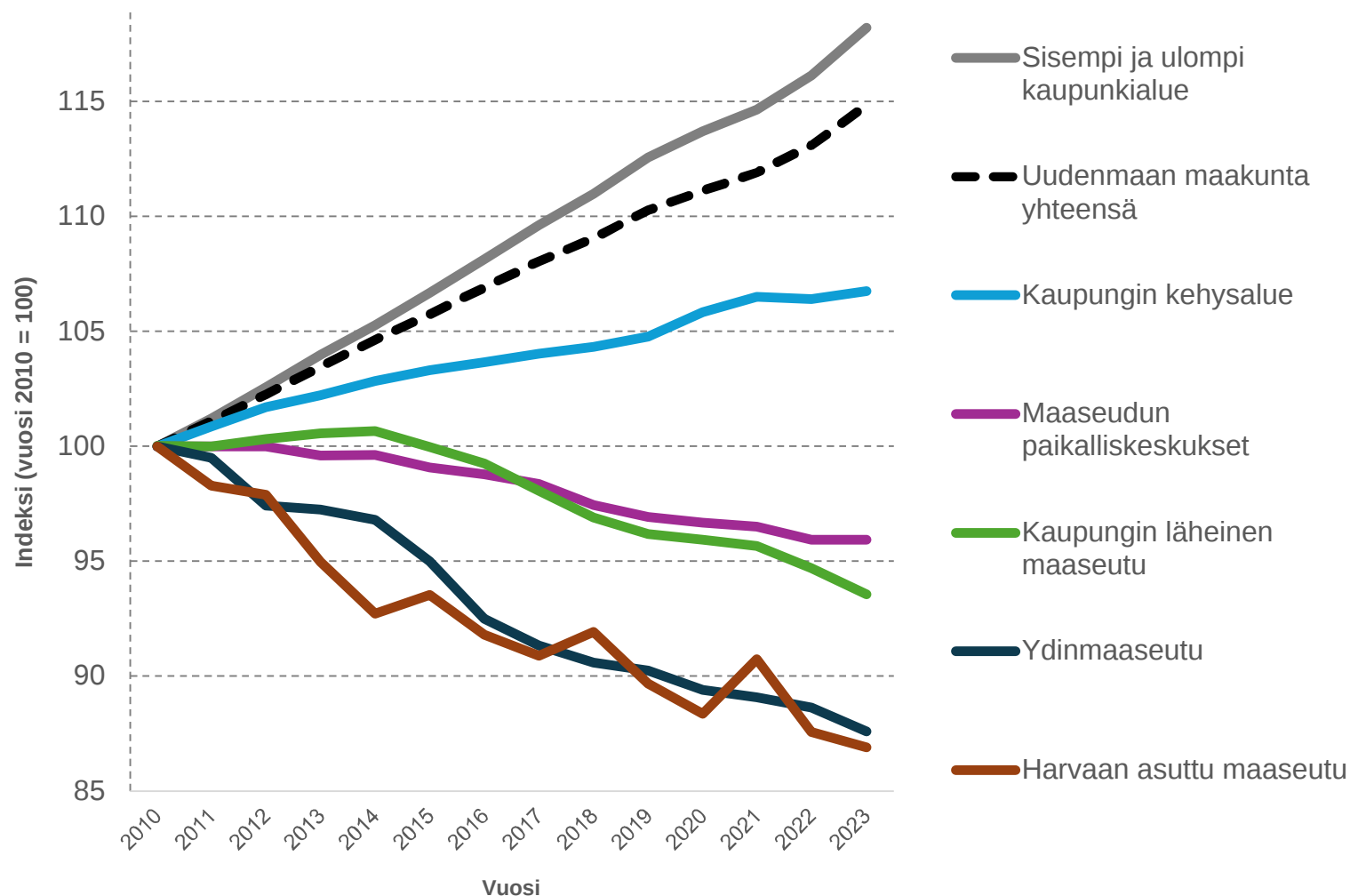
Kartta 4. Uusimaa paikkatietopohjaisen alueluokittelun mukaisesti (Syke 2018)

Uudenmaan väkiluvun muutos (paikkatietopohjainen luokittelu)

- Uudenmaan väkiluku on kasvanut 15 % vuosina 2010-2023
- Kasvua on tapahtunut kaupungin ja sen kehysalueen väestömäärässä.
- Maaseutualueilla väkimäärä on ollut laskusuunnassa.
- Maaseudun paikalliskeskusten ja kaupungin läheisen maaseudun väkiluku on laskenut noin 5 prosenttia.
- Uudenmaan maaseudun pienimmät maaseutuluokat eli ydin- ja harvaanasuttu maaseutu ovat menettäneet väestöään reilut 10 prosenttia.

Kuvio 1. Väkiluvun kehitys Uudellamaalla ja sen erilaisilla alueilla vuosina 2010-2023 (vuosi 2010=100)

Väestö seutukunnittain ja kunnittain

Uudenmaan seutukuntien alueprofiileissa on erottuvia piirteitä:

Helsingin seutukunta

Yhtäältä vahvoja kaupunkiympäristöjä kuten pääkaupunkialue. Toisaalta laajoja kaupungin kehysaluekuntia, kuten myös maaseudun paikallaiskeskuksia ja kaupungin läheisen maaseudun alueita.

Loviisan seutukunta

Maaseudun paikalliskeskuksia ja kaupungin läheistä maaseutua.

Porvoon seutukunta

Kaupunkia ja kaupungin läheistä maaseutua.

Raaseporin seutukunta

Maaseutuympäristöä

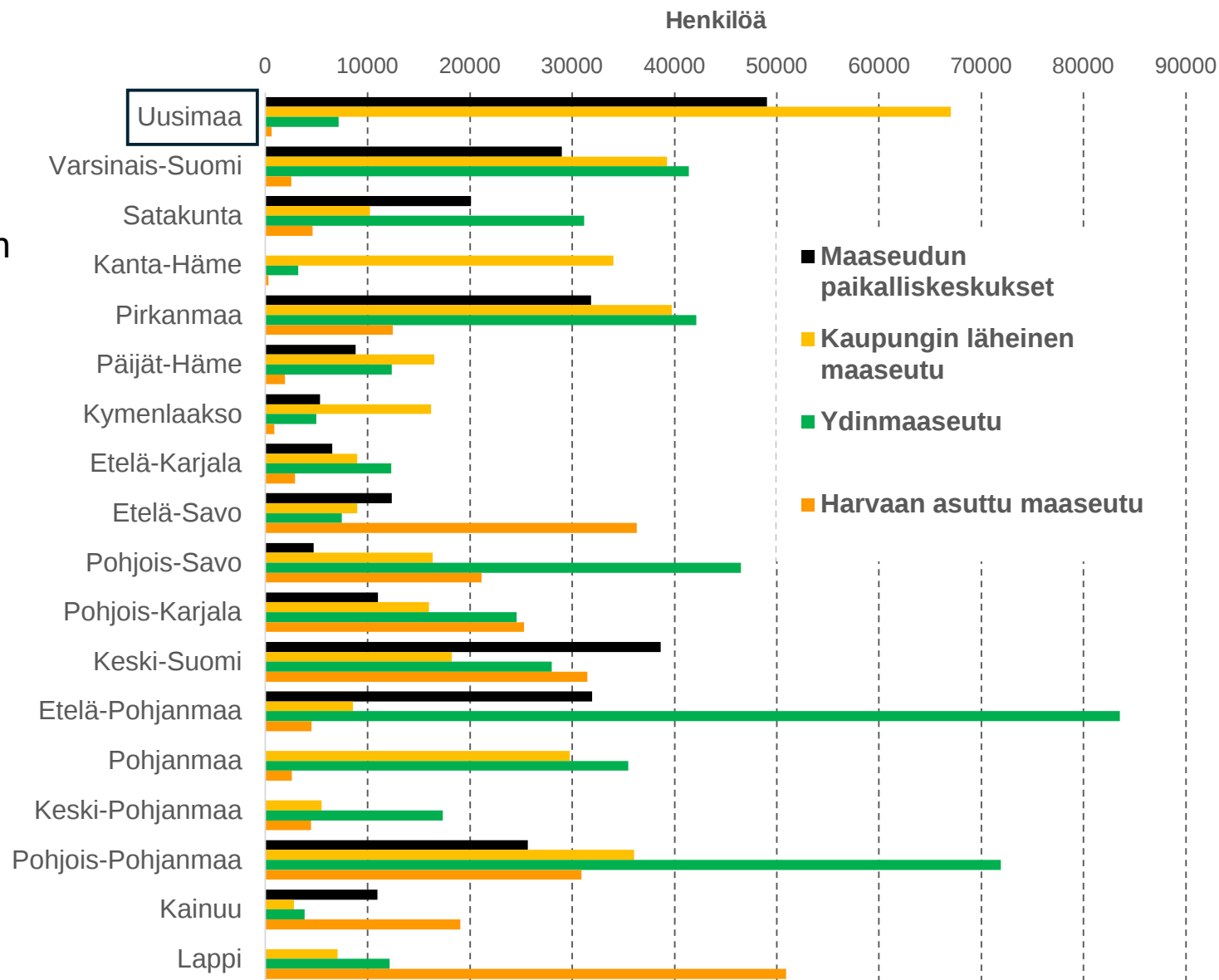
Taulukko 2. Väestön sijoittuminen erilaisille aluetyypeille Uudenmaan seutukunnissa ja kunnissa vuonna 2023, % (Tilastolähde: Tilastokeskus/väestörakenne)

Seutukunta/ kunta	Sisempi ja ulompi kaupunki %	Kaupungin kehys %	Maaseudun paikallis- keskukset %	Kaupungin läheinen maaseutu %	Ydinmaa- seutu %	Harvaan asuttu maaseutu %	Tunte- maton %
Helsingin sk.	86,5	8,4	1,2	2,2	0,0	0,0	1,7
Espoo	96,5	2,0	0,0	0,1	0,0	0,0	1,4
Helsinki	97,8	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9
Hyvinkää	90,0	6,9	0,0	1,5	0,0	0,0	1,6
Järvenpää	96,5	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Karkkila	0,0	0,0	85,0	13,6	0,0	0,0	1,3
Kauniainen	98,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3
Kerava	97,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0
Kirkkonummi	56,2	35,4	0,0	7,0	0,0	0,0	1,4
Lohja	69,6	9,2	0,0	19,9	0,0	0,0	1,4
Mäntsälä	5,6	12,1	56,5	24,6	0,0	0,0	1,2
Nurmijärvi	0,0	98,1	0,0	0,4	0,0	0,0	1,5
Pornainen	0,0	7,7	0,0	90,9	0,0	0,0	1,4
Sipoo	1,7	93,3	0,0	3,7	0,0	0,0	1,3
Siuntio	0,0	24,8	0,0	73,7	0,0	0,0	1,5
Tuusula	69,5	29,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2
Vantaa	96,4	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Vihti	0,0	77,1	0,0	21,3	0,0	0,0	1,5
Loviisan sk.	0,0	0,1	40,1	58,0	0,0	0,6	1,3
Lapinjärvi	0,0	0,0	0,0	98,7	0,0	0,0	1,3
Loviisa	0,0	0,1	46,8	51,1	0,0	0,7	1,3
Porvoon sk.	64,3	11,6	0,0	22,8	0,0	0,0	1,3
Askola	0,0	0,0	0,0	98,6	0,0	0,0	1,4
Myrskylä	0,0	0,0	0,0	97,6	0,1	0,0	2,3
Porvoo	74,6	13,4	0,0	10,7	0,0	0,0	1,3
Pukkila	0,0	0,0	0,0	98,7	0,0	0,0	1,3
Raaseporin sk.	0,0	1,8	57,4	20,4	17,8	1,4	1,3
Hanko	0,0	0,0	89,5	0,0	8,2	0,8	1,5
Inkoo	0,0	1,4	0,0	96,5	0,0	0,7	1,4
Raasepori	0,0	2,4	59,6	11,2	24,0	1,6	1,2

Uudenmaan maaseutu versus muut maakunnat (paikkatietopohjainen luokittelu)

- Suomessa maaseutualueilla asuu noin 1,4 miljoonaa ihmistä (vrt. kaupunkialueilla noin 4,1 miljoonaa).
- Uudenmaan 124 000 maaseudun asukasta vastaa noin 8,6 prosenttia koko Suomen maaseudun väestöstä.
- Uusimaa on asukasmäärältään Suomen neljänneksi suurin ”maaseutumaaakunta”.
- Uudellamaalla on maakunnista eniten maaseudun paikalliskeskuksissa ja kaupungin läheisellä maaseudulla asuvia ihmisiä.
- Uudellamaalla ydinmaaseudun ja harvaan asutun maaseudun osuus on pieni.

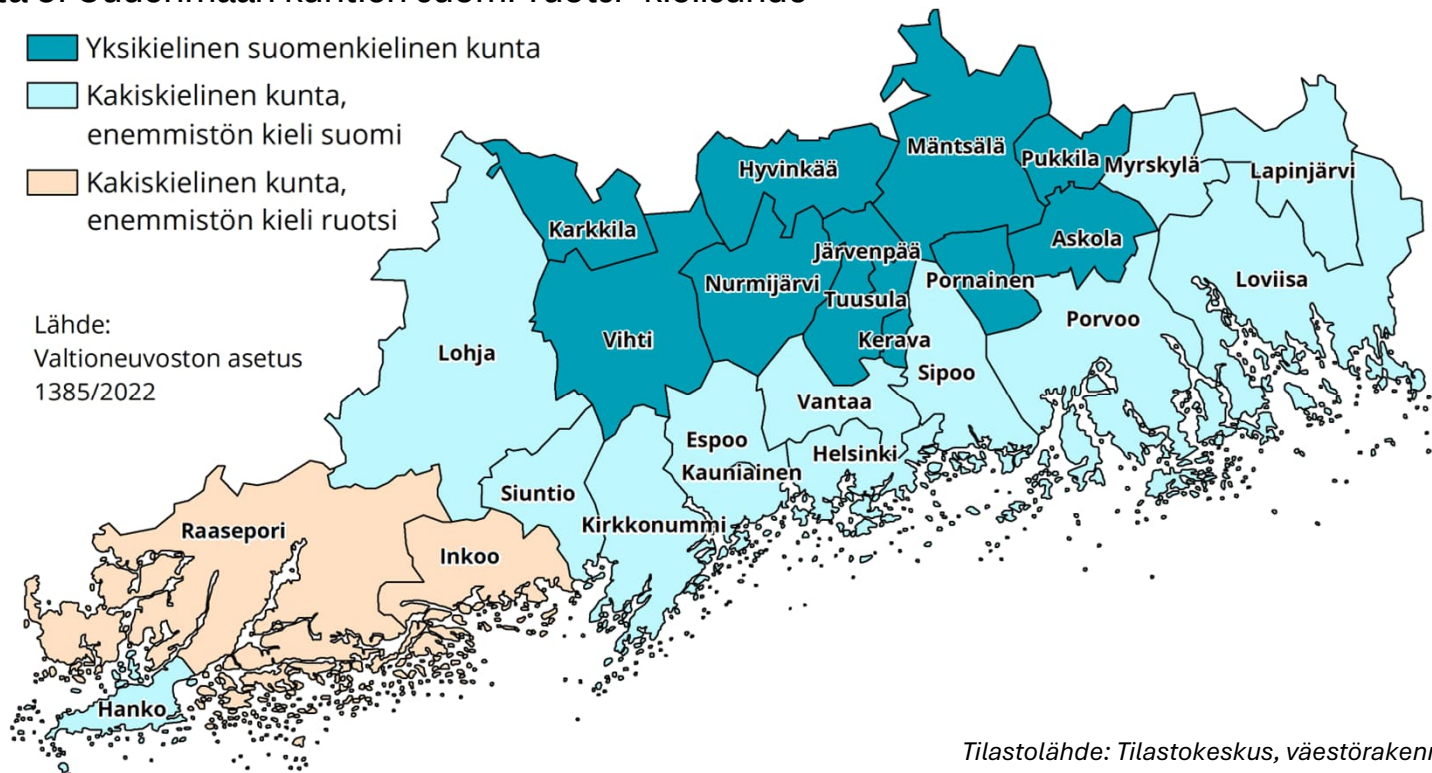
Kuvio 2. Asukasmäärät erilaisilla maaseutualueilla Suomen maakunnissa 2023

Kielisyys

- Valtaosa Uudenmaan kunnista on kaksikielisiä.
- Kaikkiaan Suomessa oli 15 ruotsinkielistä enemmistökuntaa vuonna 2023 Näistä kaksi eli Raasepori ja Inkoo ovat Uudellamaalla (Kuntaliitto, kaksikieliset kunnat).
- Uudellamaalla vieraskielisten osuus on 18 %, kun se koko maassa on 10 %. Espoossa 23,6 %, Pukkilassa 3,4 %.

Kartta 5. Uudenmaan kuntien suomi-ruotsi -kielisuhde

Tilastolähde: Tilastokeskus, väestörakenne

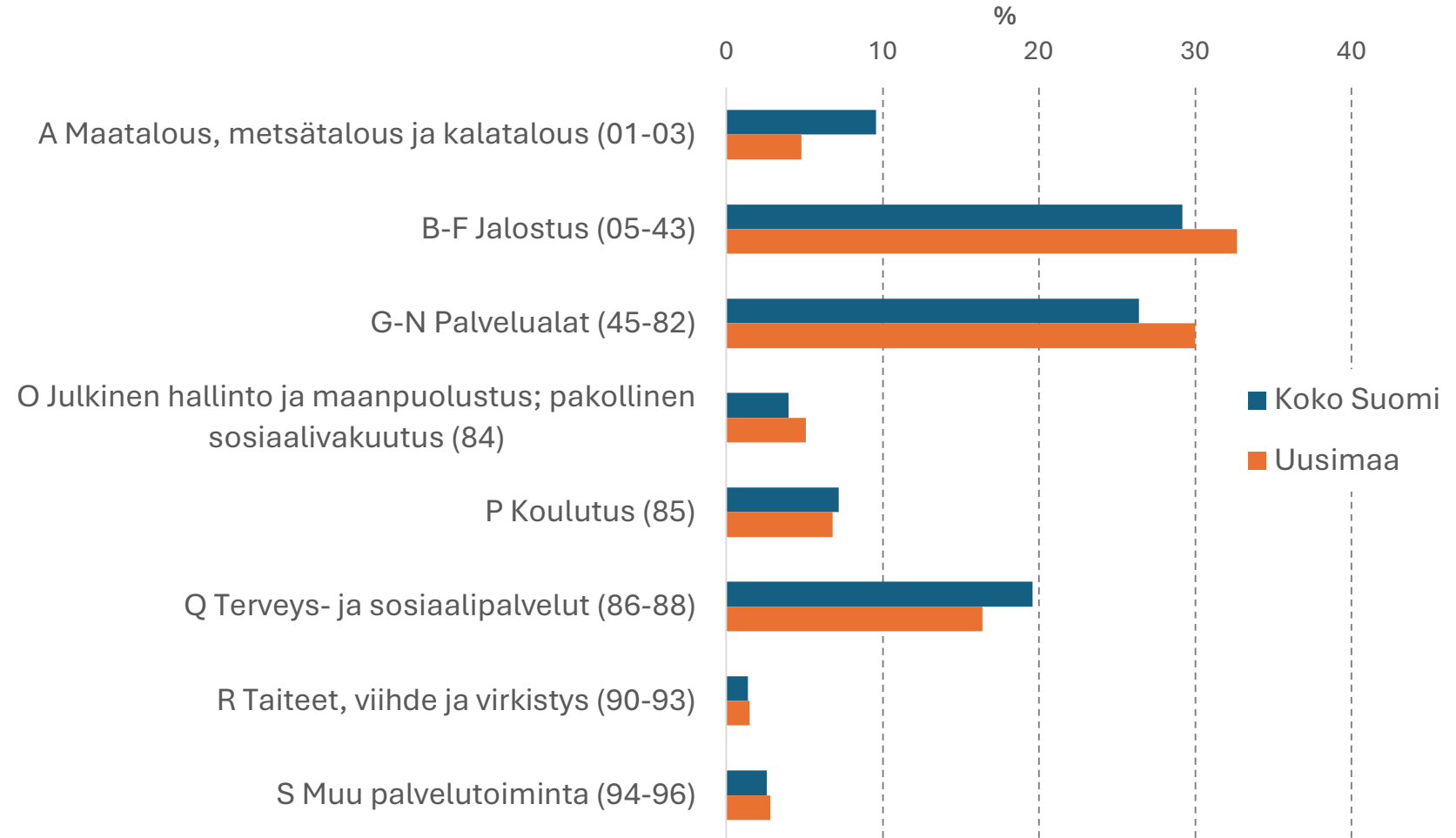
Taulukko 3.
Kieliryhmien
osuudet
Uudellamaalla

Kunta	Suomenkielisten osuus, %	Ruotsinkielisten osuus, %	Vieraskielisten osuus, %
Askola	92,3	3,8	3,9
Espoo	69,9	6,4	23,6
Hanko	52,4	42,3	5,3
Helsinki	75	5,5	19,6
Hyvinkää	91,2	0,9	7,8
Inkoo	43,3	51,6	5,2
Järvenpää	90,4	1,1	8,5
Karkkila	90,4	0,7	8,9
Kauniainen	58,7	30,4	10,8
Kerava	82,6	1,2	16,2
Kirkkonummi	73,2	14,8	11,9
Lapinjärvi	63,0	30,0	7,0
Lohja	90,1	3,5	6,4
Loviisa	55,2	39	5,7
Myrskylä	86,5	9,3	4,2
Mäntsälä	93,9	0,8	5,3
Nurmijärvi	91,1	1,3	7,7
Pornainen	93,9	2,3	3,8
Porvoo	63,7	27,8	8,5
Pukila	95,8	0,8	3,4
Raasepori	30,5	63,6	5,8
Sipoo	64,8	28,1	7,1
Siuntio	65,7	26,3	8
Tuusula	90,4	1,4	8,2
Vantaa	70,9	2,2	26,9
Vihti	91,4	1,7	6,9
Uusimaa	74,7	7,3	18,0
Koko Suomi	84,9	5,1	10,0

Työpaikat (alueella työssäkäyvät)

- Uudenmaan maaseudun työpaikkarakenteessa erottuvat jalostuksen ja palvelujen suurempi osuus koko maan maaseutuun verrattuna
 - Jalostus 32,7 % (koko maa 29,2 %)
 - Palvelualat 30,0 % (koko maa 26,4 %)
- Uudenmaan maaseudulla alkutuotannon osuus työpaikoista on noin 5 % (koko maa noin 10 %)

Kuvio 3. Maaseudun työpaikkojen toimialarakenne Koko Suomessa ja Uudellamaalla 2022 (Kaupunki-maaseutu paikkatietoperustaisen luokittelun mukaan)

Työpaikat (alueella työssäkäyvät)

- Uudenmaan työpaikoista 95 % on Helsingin seutukunnassa, joista puolestaan 85 % sijoittuu pääkaupunkialueelle. *
- Ilman pääkaupunkialueen työpaikkoja seutukuntien osuudet työpaikoista ovat seuraavat:
 - o Helsingin seutukunta 74,3 %
 - o Raaseporin seutukunta 8,6 %
 - o Porvoon seutukunta 13,8 %
 - o Loviisan seutukunta 3,3 %
- Loviisan seudulla suurin työllistävä toimialaryhmä on jalostus (05-43). Muilla seuduilla palvelualat (45-82).
- Loviisan ja Raaseporin seutukunnissa maa-, metsä ja kalatalous (01-03) on kuuden suurimman työllistävän toimialaryhmän joukossa.

Taulukko 4. Työpaikkojen toimialajakaumat Uudenmaan seutukunnissa, %

Toimiala	Helsingin seutukunta	Helsingin seutukunta, (pl. pk-alue)	Raaseporin seutukunta	Porvoon seutukunta	Loviisan seutukunta
A Alkutuotanto (01-03)	0,3	1,3	3,3	2,0	7,4
B-F Jalostus (05-43)	15,5	25,2	25,4	30,0	33,3
G-N Palvelualat (45-82)	51,9	38,4	34,1	36,2	27,5
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)	5,3	3,1	5,2	2,7	3,3
P Koulutus (85)	6,5	7,7	7,0	6,9	6,1
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	13,5	18,0	18,6	16,9	16,8
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	2,4	1,7	1,7	1,5	1,3
S Muu palvelutoiminta (94-96)	2,9	2,6	3,1	2,2	2,2
Muu/tuntematon	1,7	2,0	1,6	1,6	2,1
Yhteensä	100	100	100	100	100

Tilastolähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

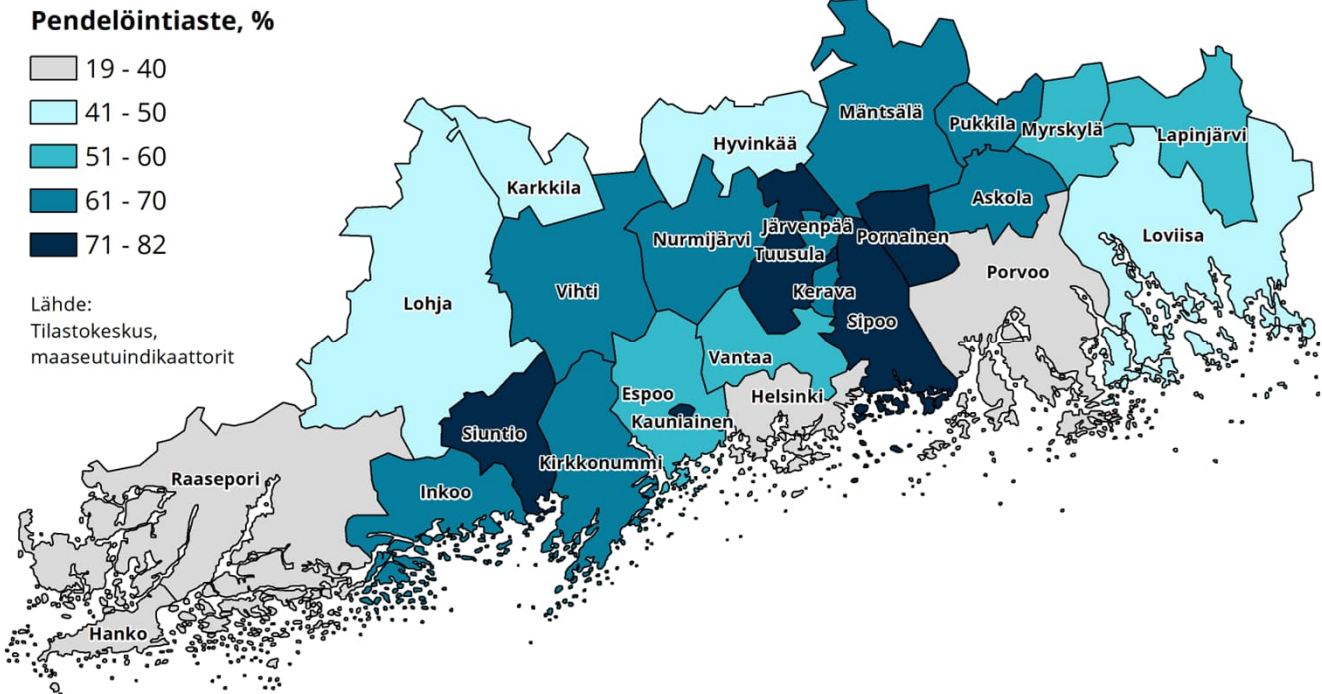
* Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa

Pendelöinti

Taulukko 5. Asuinkunnassaan ja sen ulkopuolella työssäkäyvien määrät ja pendelöintiaste

- Pendelöinnillä tarkoitetaan asuinkunnan ulkopuolelle suuntautuvaa työmatkaliikennettä.
- Asuinkunnassaan työssäkäyvien osuus kaikista kunnan työllisistä on suurin Hangossa (81 %) ja Helsingissä (76 %).
- Pienin osuus on vastaavasti Kauniaisissa (18 %), Siuntiossa (23 %) ja Pornaisissa (26 %).

Kartta 6. Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvien osuus työllisistä 2023 (pendelöintiaste)

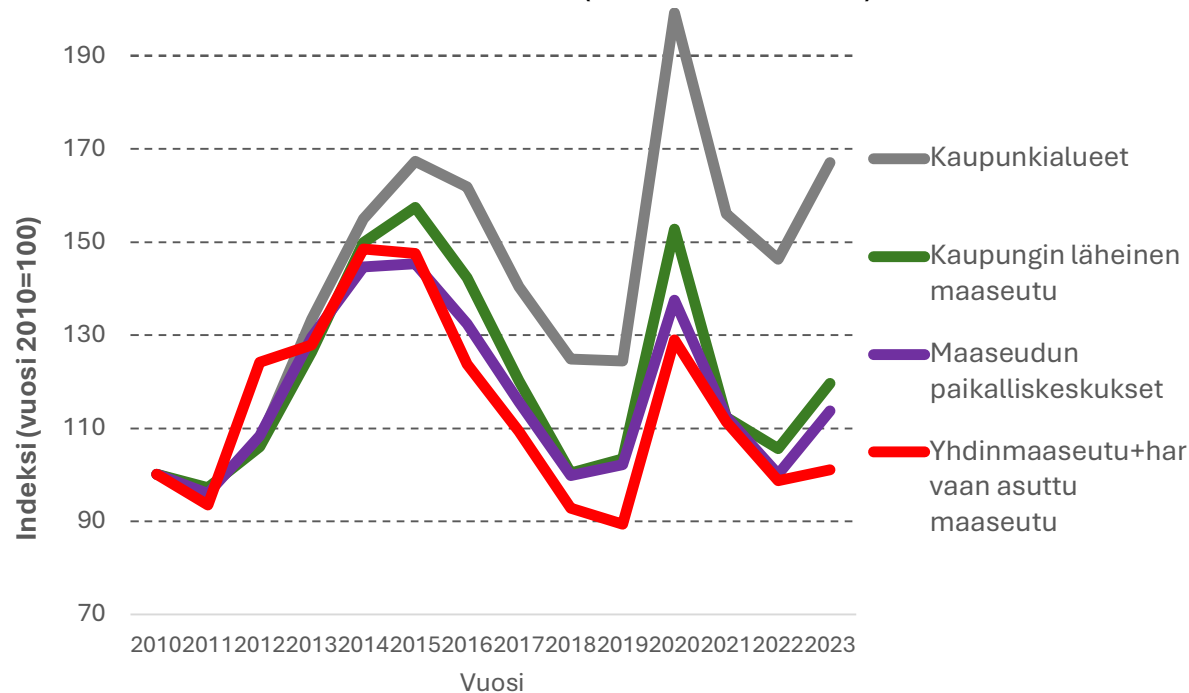
Kunta	Asuinkunnassa työssäkäyvät, hlöä	Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvät, hlöä	Pendelöintiaste %
Askola	708	1 487	68
Espoo	71 476	78 207	52
Hanko	2 477	587	19
Helsinki	248 058	76 531	24
Hyvinkää	10 862	9 948	48
Inko	832	1 633	66
Järvenpää	7 271	14 345	66
Karkkila	1 787	1 609	47
Kauniainen	797	3 654	82
Kerava	5 167	12 125	70
Kirkkonummi	5 891	13 880	70
Lapinjärvi	469	540	54
Lohja	10 984	8 309	43
Loviisa	3 308	2 536	43
Myrskylä	281	410	59
Mäntsälä	3 509	6 106	64
Nurmijärvi	7 085	14 336	67
Pornainen	629	1 793	74
Porvoo	14 133	8 862	39
Pukila	302	513	63
Raasepori	8 038	3 430	30
Sipoo	3 151	7 981	72
Siuntio	682	2 270	77
Tuusula	5 395	14 631	73
Vantaa	54 511	63 100	54
Vihti	4 860	8 506	64

Tilastolähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Työttömyys (paikkatietopohjainen luokittelu)

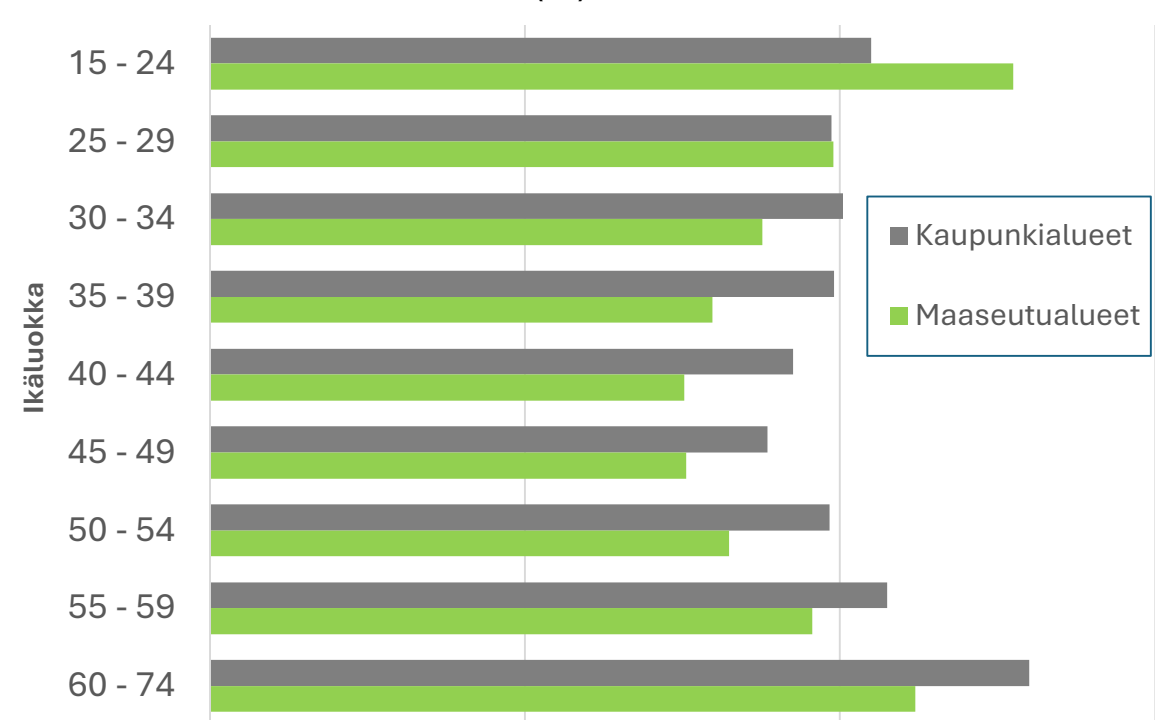
- Uudenmaan maaseutualueiden työttömyys on kehittynyt kaupunkialueiden kanssa samassa tahdissa, mutta heilahtelut ovat maltillisempia.
- Maaseudun työttömyysaste on kaupunkialueita matalampi.
 - o Maaseudulla nuorten 15-24- vuotiaiden työttömyys on korkeampi, nuorten aikuisten 25-29- vuotiaiden kohdalla samalla tasolla kaupungin kanssa.
 - o Muissa ikäluokissa työttömyysaste on maaseudulla matalampi

Kuvio 4. Työttömyyden muutos kaupunki - ja maaseutualueilla Uudellamaalla vuosina 2010-2023 (vuosi 2010=100)

Tilastolähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Kuvio 5. Työttömyysaste ikäluokittain Uudenmaan kaupunki- ja maaseutualueilla vuonna 2023 (%)

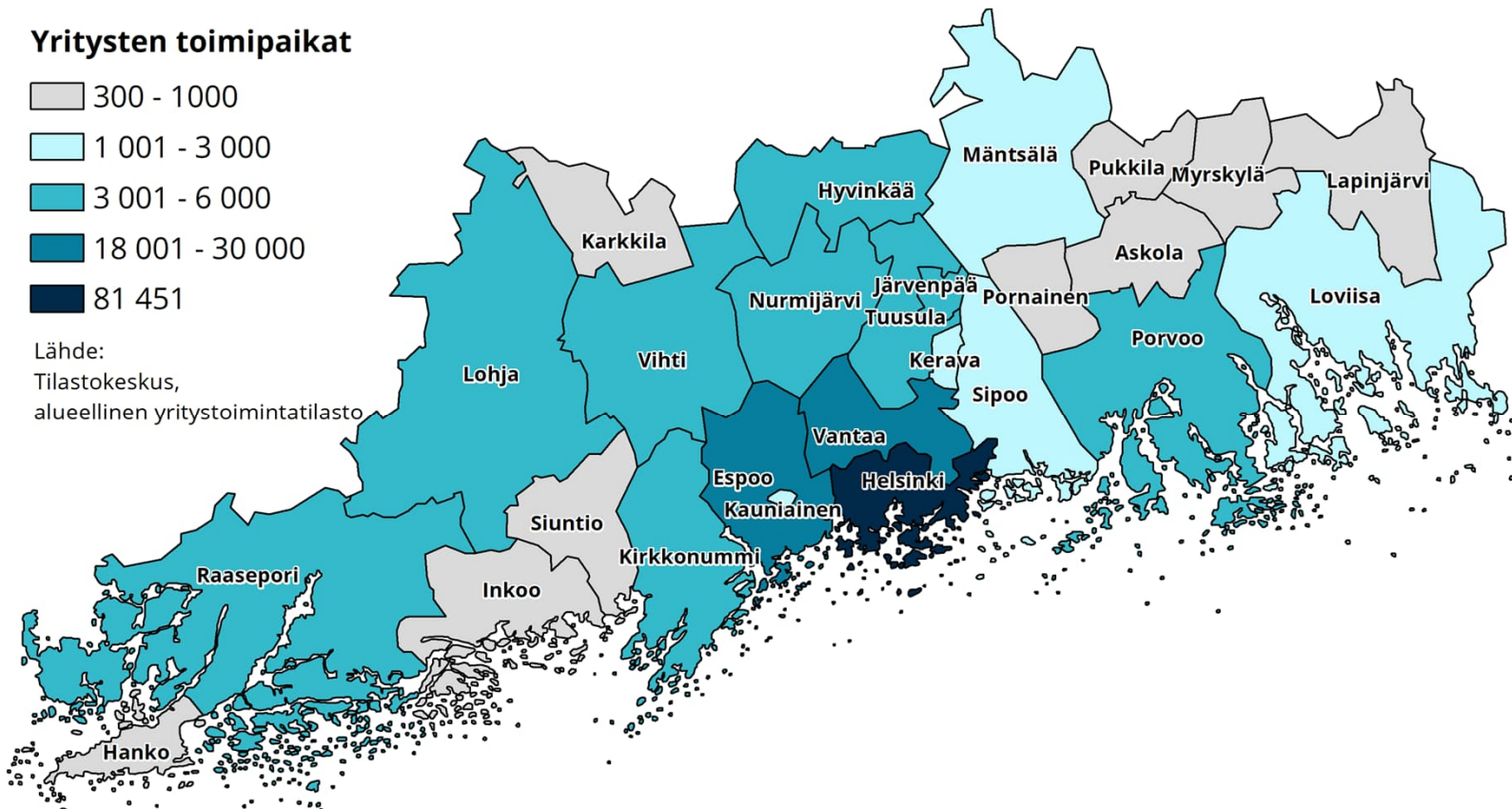

Tilastolähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Yritysten toimipaikat

- Pääkaupunkiseudulla (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa) sijaitsee noin 71 % maakunnan yritysten toimipaikoista.
- Muita suurimpia toimipaikkojen sijaintialueita ovat Porvoo, Lohja, Tuusula, Nurmijärvi, Hyvinkää, Kirkkonummi, Raasepori ja Järvenpää

Kartta 7. Yritysten toimipaikkojen lukumäärä Uudenmaan kunnissa vuonna 2023

Taulukko 6. Toimipaikkojen lukumäärä kunnittain ja osuus Uudenmaan toimipaikoista vuonna 2023.

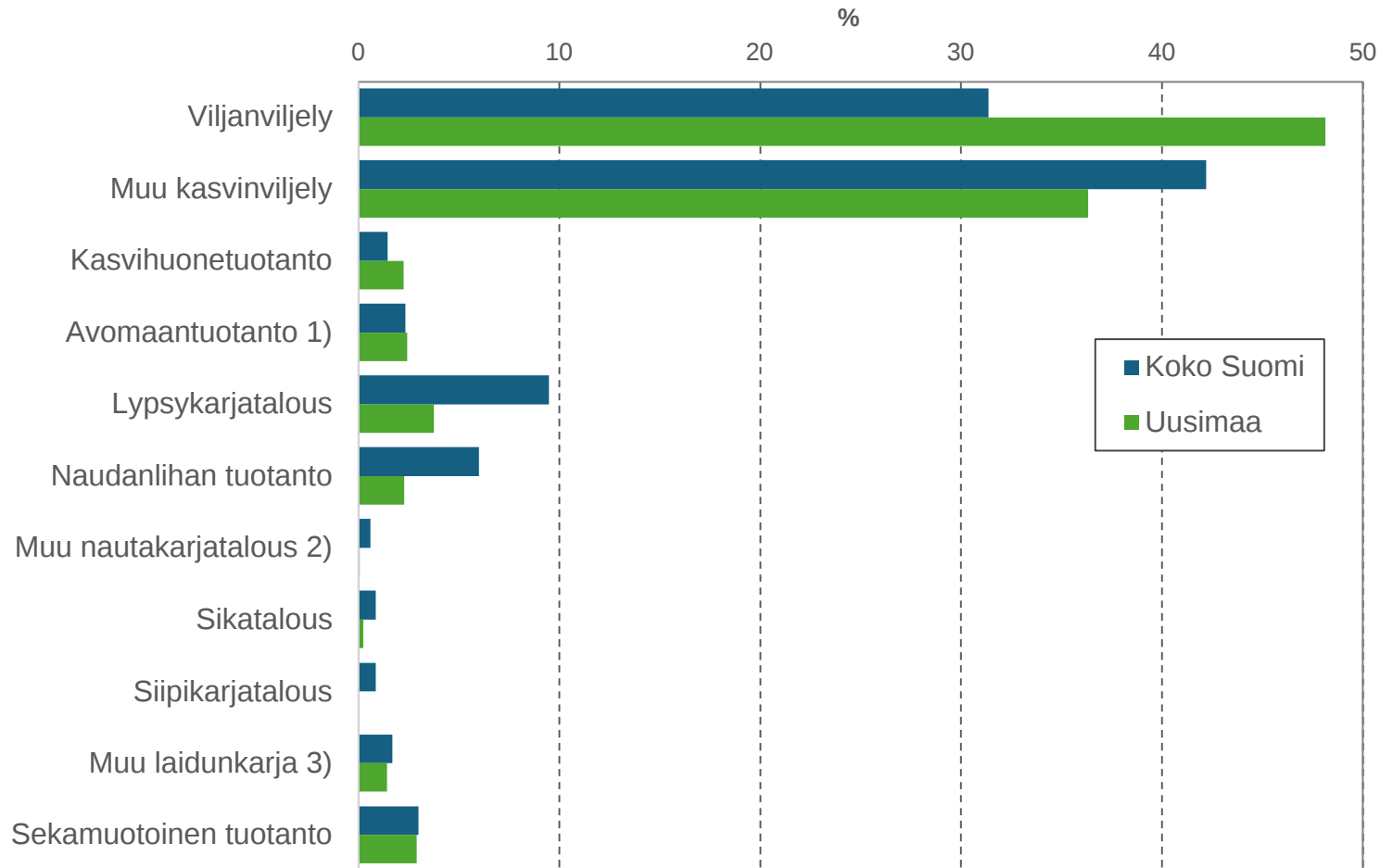
Kunta	Toimipaikat lkm	Osuus %
Askola	663	0,4
Espoo	28422	15,5
Hanko	797	0,4
Helsinki	81451	44,4
Hyvinkää	4006	2,2
Inkoo	880	0,5
Järvenpää	3693	2,0
Karkkila	867	0,5
Kauniainen	1208	0,7
Kerava	2789	1,5
Kirkkonummi	3823	2,1
Lapinjärvi	468	0,3
Lohja	4674	2,5
Loviisa	1890	1,0
Myrskylä	300	0,2
Mäntsälä	2265	1,2
Nurmijärvi	4495	2,5
Pornainen	613	0,3
Porvoo	5705	3,1
Pukkila	328	0,2
Raasepori	3448	1,9
Sipoo	2579	1,4
Siuntio	844	0,5
Tuusula	4527	2,5
Vantaa	19467	10,6
Vihti	3241	1,8

Tilastolähde: Tilastokeskus, alueellinen yritystoimintatilasto

Maatalous- ja puutarhayritykset

- Uudellamaalla oli 2777 maatalous- ja puutarhayritystä vuonna 2024, mikä on 6,8 % Suomen kaikista maatalous- ja puutarhayrityksistä.
- Uudenmaan tuotantorakenteessa korostuu viljanviljely, kun taas lypsykarjatalous ja naudanlihan tuotanto ovat pienessä roolissa.
- Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä jakaantuu seuduittain seuraavasti:
 - o Helsingin seutukunta 55 % (pääkaupunkialue 3 %)
 - o Porvoon seutukunta 19 %
 - o Raaseporin seutukunta 14 %
 - o Loviisan seutukunta 12 %

Kuvio 6. Maatalous- ja puutarhayritysten lukumääräinen jakauma tuotantosuunnan mukaan Uudellamaalla ja koko Suomessa vuonna 2024 (%).

Tilastolähde: Luonnonvarakeskus, Maatalous- ja puutarhayritysten rakenne

1) Avomaan puutarhatuotanto

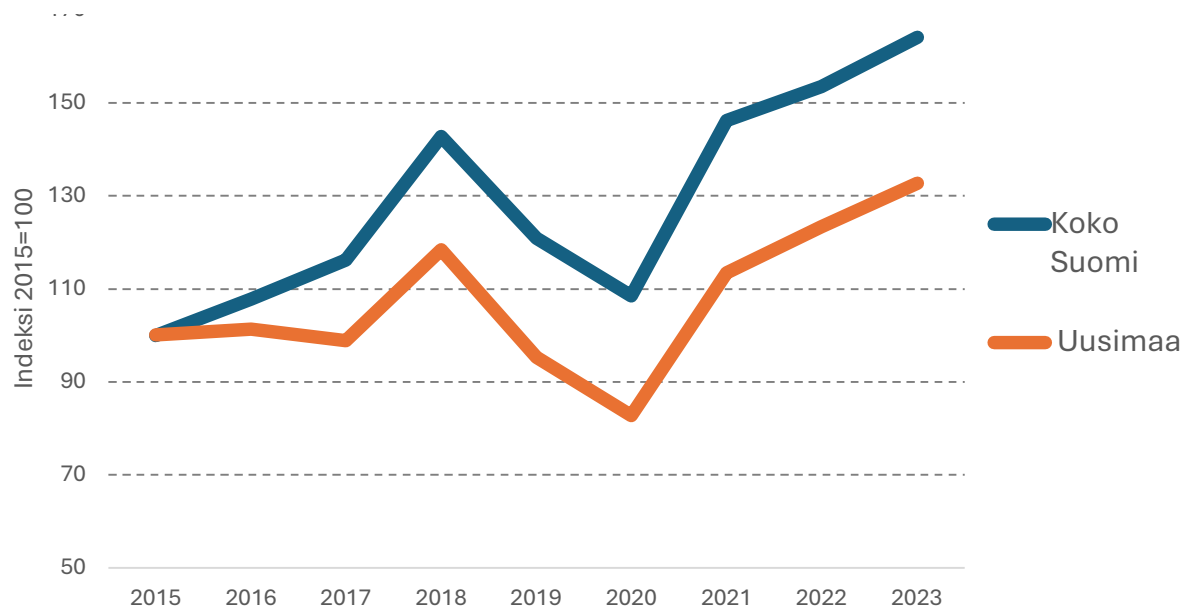
2) Yhdistetty lypsykarja ja naudanlihan tuotanto

3) Sisältää lammas- ja vuohitalouden

Metsätalous

- Uudellamaalla on metsätalousmaata noin 550 000 hehtaaria. Se on koko Suomen vastaavasta noin 2 prosenttia.
- Uudenmaan metsätalousmaan omistuksessa yksityiset tahot omistavat 73 %. Yhtiöt omistavat noin 11 %, valtio 4 % ja muut 12 % (kunnat, seurakunnat, yhteisöt).
- Nettokantorahatulot ovat Uudellamaalla kehittyneet koko maata heikommin, mutta pitkälti samaa trendiä noudattaen.
- Koko Suomen nettokantorahatuloista Uudenmaan osuus on vajaat 4,5 prosenttia.

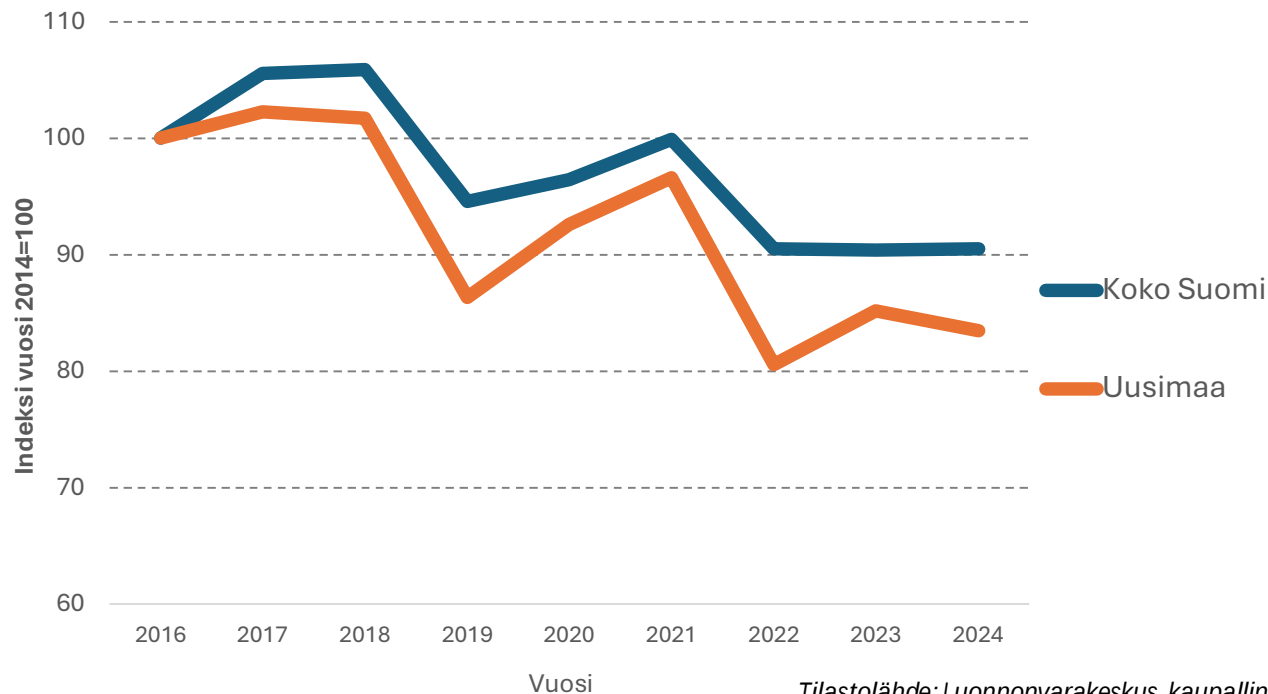
Kuvio 7. Nettokantorahatulojen kehitys vuosina 2015-2023 Uudellamaalla ja koko Suomessa (vuosin 2015=100).

Kalatalous

- Merialueen rekisteröityjä kaupallisia kalastajia oli Uudellamaalla 146 vuonna 2024. Se on noin 7 prosenttia koko Suomen merialueen rekisteröidyistä kalastajista (2135 kpl).
- Kalastajista luokkaan ” kalastustoiminnan liikevaihdon keskiarvo kolmen viimeksi kuluneen tilikauden osalta > 10 000 euroa” kuuluu Uudellamaalla 23 % (koko maa 19 %)
- Merialueen rekisteröityjen kaupallisten kalastajien määrä on laskenut samassa trendissä koko maahan verrattuna.

Kuvio 8. Kaupallisten kalastajien määrän kehitys Uudellamaalla ja koko Suomessa vuosina 2016-2024 (vuosin 2016=100).

Tilastolähde: Luonnonvarakeskus, kaupallinen kalastus merellä

Saaristo

- Uudenmaan saaristoisuuden erityispiirre ovat kiinteän tieyhteyden kaupunkisaaristot (Helsinki, Espoo). Niissä asuu valtaosa koko maan saarissa asuvasta väestöstä.
- Lisäksi Porvoossa, Sipoossa, Helsingissä, Inkoossa ja Raaseporissa on muutamia merkittäviä lauttayhteyden päässä olevia saaria ja saariryhmiä. Saaristomaisia manneralueita on vain vähän.
- Saaristoalueet kattavat koko Uudenmaan rannikon. Sisävesistä luokituksen kriteerit täyttävää saaristoa on vain Lohjanjärvellä.
- Saariväestöä on eniten Helsingissä, joista valtaosa kiinteän tieyhteyden päässä.
- Vapaa-ajan asukkaita on eniten Raaseporin ja Porvoon saaristossa.

Taulukko 7. Uudenmaan kuntien saaristoväestö ja vapaa-ajan asukkaat* saarissa vuonna 2023.

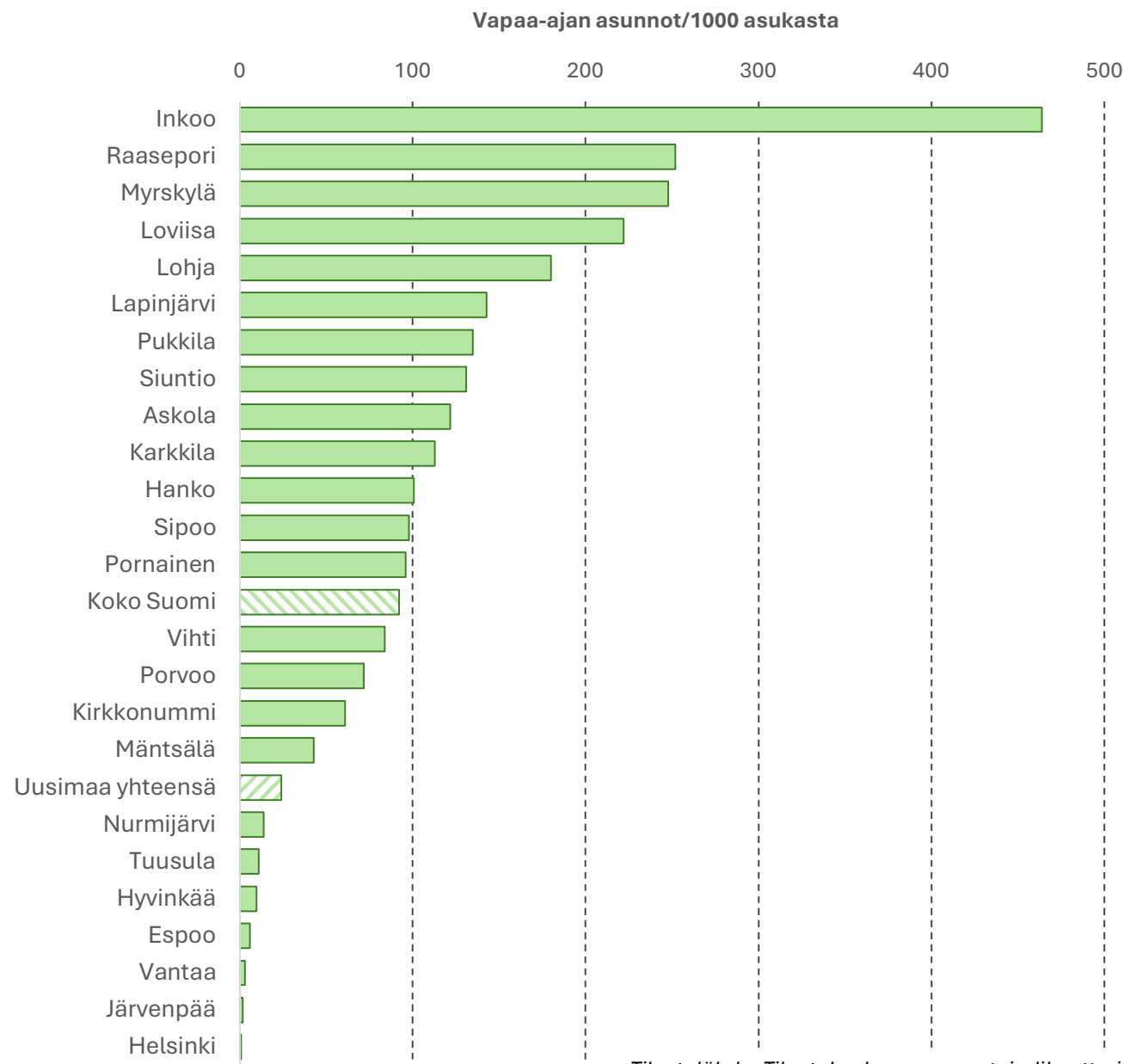
	Väestö saarissa yhteystyypeittäin, henkilöä				Vapaa-ajan asukkaat* saarissa yhteystyypeittäin, henkilöä			
	Yhteensä	Kiinteä tieyhteys	Yhteysalus, lossi	Ei yhteyttä	Yhteensä	Kiinteä tieyhteys	Yhteysalus, lossi	Ei yhteyttä
Uusimaa	83 836	82 487	1 173	176	45 244	12 420	5 028	27 748
Askola	0	0	0	0	0	0	0	0
Espoo	632	617	0	15	1 920	424	0	1 496
Hanko	24	21	0	3	1 396	24	0	1 368
Helsinki	80 661	79 999	652	10	1 128	260	0	868
Hyvinkää	0	0	0	0	0	0	0	0
Inkoo	140	54	52	34	5 148	608	400	4 136
Järvenpää	0	0	0	0	0	0	0	0
Karkkila	0	0	0	0	0	0	0	0
Kauniainen	0	0	0	0	0	0	0	0
Kerava	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirkkonummi	22	18	0	4	1 984	596	0	1 388
Lapinjärvi	0	0	0	0	0	0	0	0
Lohja	237	237	0	0	3 416	2 312	0	1 100
Loviisa	247	230	0	17	5 696	2 312	0	3 372
Myrskylä	0	0	0	0	0	0	0	0
Mäntsälä	0	0	0	0	0	0	0	0
Nurmijärvi	0	0	0	0	0	0	0	0
Pornainen	0	0	0	0	0	0	0	0
Porvoo	1 457	1 196	254	7	9 396	3 600	2 300	3 496
Pukkila	0	0	0	0	0	0	0	0
Raasepori	279	47	184	48	10 148	1 540	1 400	7 184
Sipoo	137	68	31	38	4 792	744	928	3 120
Siuntio	0	0	0	0	216	0	0	216
Tuusula	0	0	0	0	0	0	0	0
Vantaa	0	0	0	0	0	0	0	0
Vihti	0	0	0	0	4	0	0	4

* Vapaa-ajan asukkaiden määrä on laskettu kaavalla: Vapaa-ajan asuntojen lukumäärä X 4

Vapaa-ajan asuminen 2022

- Uudellamaalla oli kaikkiaan yksityishenkilöiden omistamia vapaa-ajan asuntoja 33 405 kpl vuonna 2022.
- Seuduittain yksityiset vapaa-ajan asunnot jakaantuvat seuraavasti:
 - Helsingin seutu 55 % (pääkaupunkiseutu 5 %)
 - Raaseporin seutu 24 %
 - Porvoon seutu 12 %
 - Loviisan seutu 9 %
- Lukumääräisesti eniten yksityisomisteisia vapaa-ajan asuntoja on Lohjalla (7163 kpl), seuraavaksi eniten Raaseporissa (5512 kpl) ja Porvoossa (3054 kpl).
- Asukaslukuun suhteutettuna eniten vapaa-ajan asuntoja on Inkoossa, Raaseporissa ja Myrskylässä.

Kuvio 9. Vapaa-ajan asuntojen määrä tuhatta asukasta kohti Uudenmaan kunnissa, Uudellamaalla ja Suomessa vuonna 2022

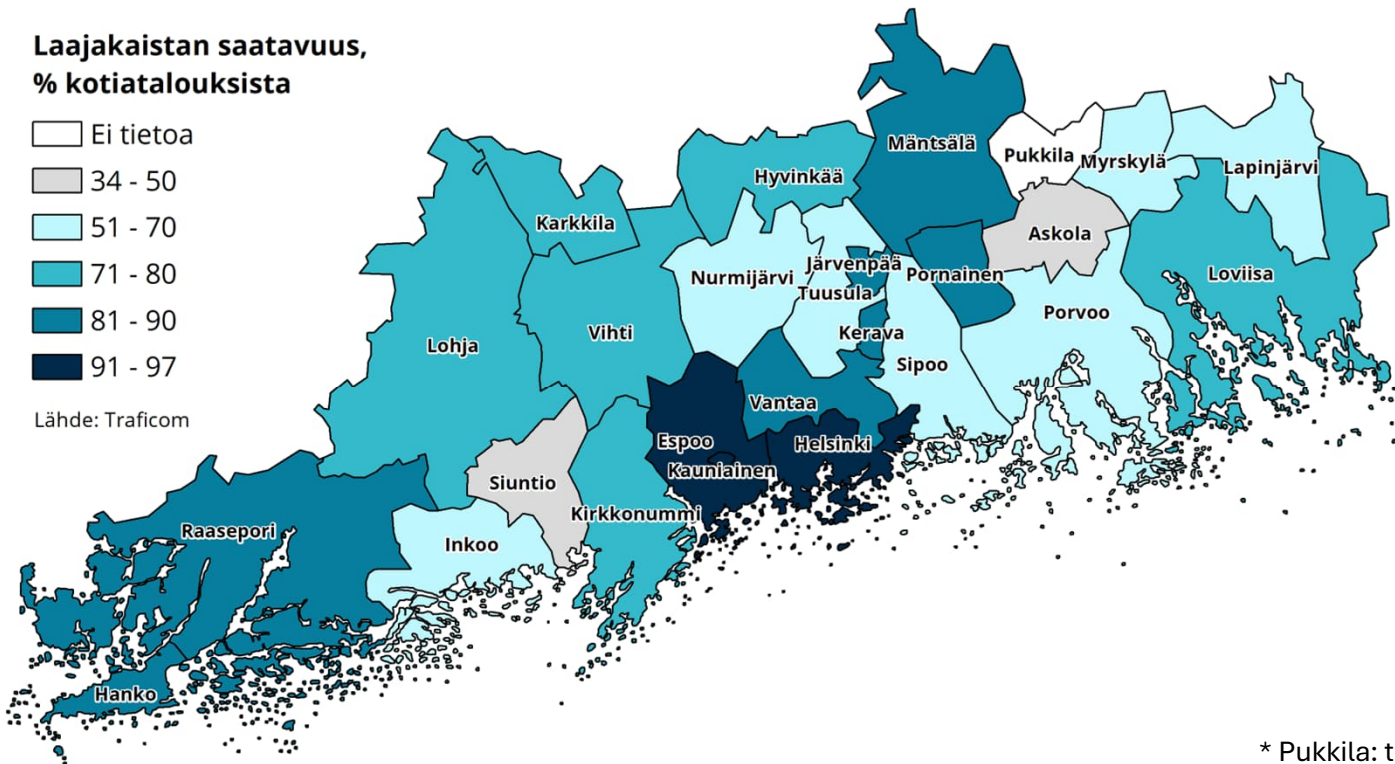

Tilastolähde: Tilastokeskus, maaseutuindikaattorit

Kiinteän laajakaistan saatavuus

- Tässä tarkastellaan vähintään 100 Mbit/s nopeuksisen kiinteän verkon laajakaistan saatavuutta 30.9.2024 tilanteen mukaisesti.
- Vähintään 100 Mbit/s laajakaistaa oli saatavilla 88 %:iin Uudenmaan kotitalouksista. Kattavuus on Suomen maakunnista kolmanneksi suurin Ahvenenmaan (98 %) ja Pohjois-Pohjanmaan jälkeen (92 %).
- Vaihtelua Uudenmaan kuntien välillä on merkittävästi. (Askola 34 % - Kauniainen 97 %).

Kartta 8. Min. 100 Mbit/s kiinteän laajakaista saatavuus Uudenmaan kunnissa

Taulukko 8. Vähintään 100 Mbit/s yhteyden saatavuus Uudenmaan kunnissa*, % kotitalouksista

Kunta	Saatavuus, % kotitalouksista
Askola	34
Espoo	92
Hanko	90
Helsinki	94
Hyvinkää	73
Inkoo	59
Järvenpää	86
Karkkila	71
Kauniainen	97
Kerava	87
Kirkkonummi	77
Lapinjärvi	69
Lohja	75
Loviisa	79
Myrskylä	51
Mäntsälä	87
Nurmijärvi	67
Pornainen	86
Porvoo	67
Raasepori	87
Sipoo	52
Siuntio	45
Tuusula	70
Vantaa	89
Vihti	76

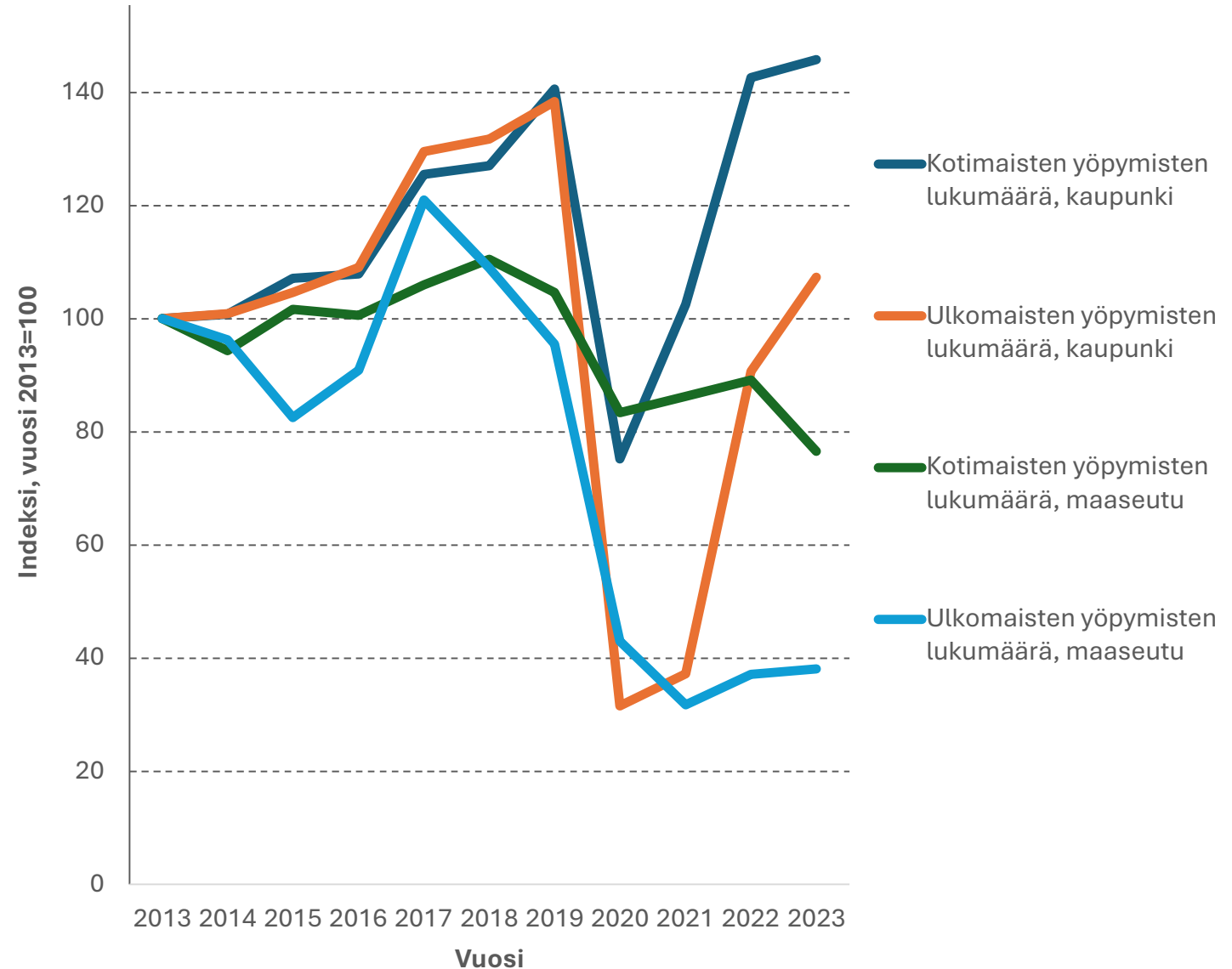
* Pukkila: tiedot puuttuvat

Tilastolähde: Traficom

Matkailu

- Tässä tilastossa käytetään paikkatietopohjaisen kaupunki-maaseutuluokituksen yleistystä kuntatasolle. Eli koko kunta luokitellaan eri kriteerein määriteltynä joko kaupungiksi tai johonkin maaseutuluokkaan.
- Maaseudun matkailun yöpymiset, kuten myös kaupungin, oli hyvässä nosteessa vuosina 2015-2020.
- Korona romahdutti matkailun kaikilla aluetyypeillä. Sen jälkeen kaupunkialueiden yöpymiset ovat elpyneet vahvasti, mutta maaseudulla ollaan vasta laskun tasaantumisvaiheessa.

Kuvio 10. Uudenmaan matkailun kehitys yöpymisten perusteella kaupunki- ja maaseutualueilla 2013-2023 (vuosi 2013=100)

Yhdistystoiminta

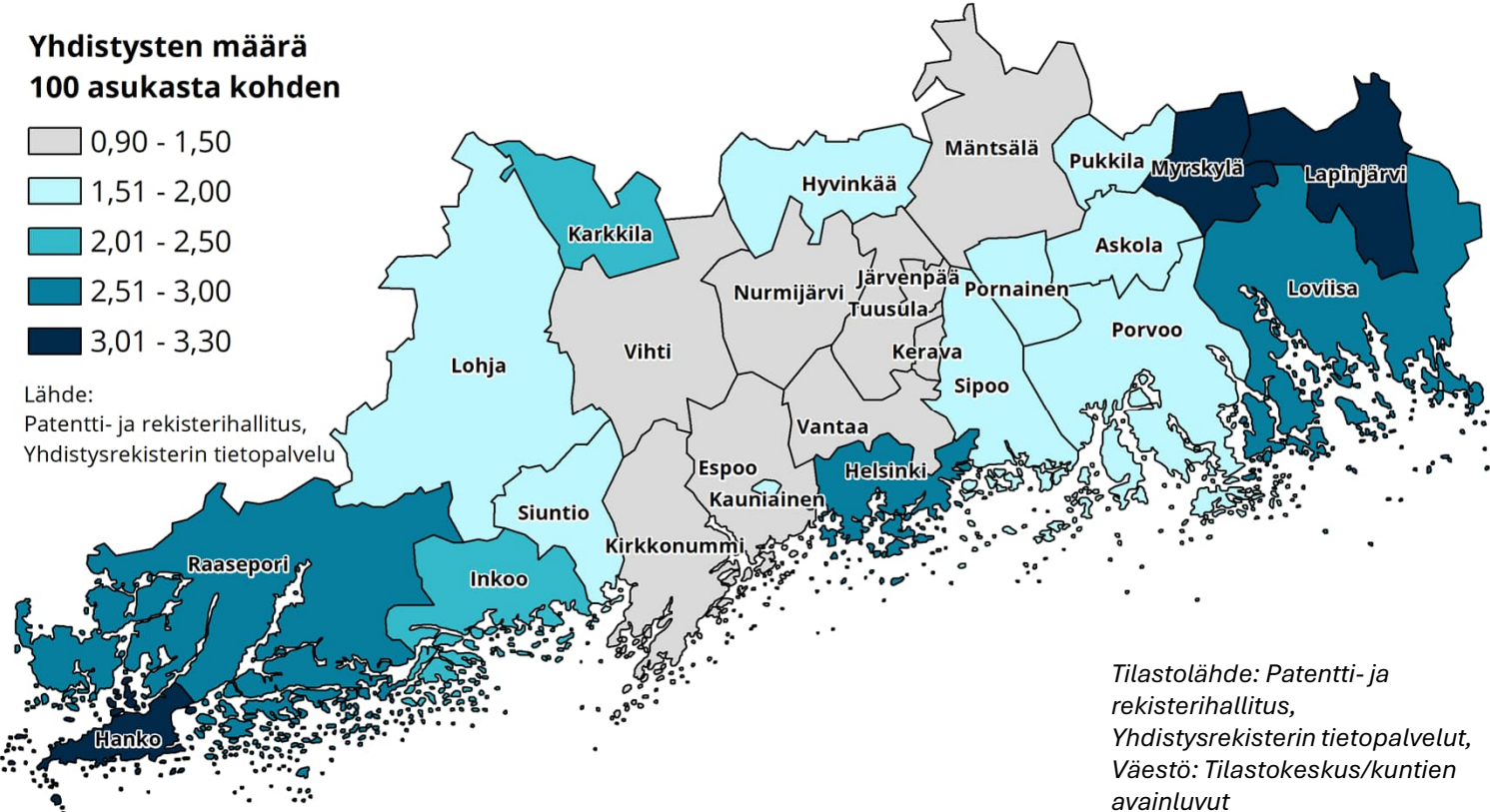
- Rekisteröityjä yhdistyksiä (pl. uskonnolliset yhdyskunnat ja kauppakamarit) on Uudellamaalla noin 32 400 kappaletta.
- Lukumääräisesti eniten yhdistyksiä on väkirikkaimmissa kunnissa eli Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.
- Peilattuna asukasmäärään suurimpia yhdistysten sijaintikuntia ovat Hanko, Lapinjärvi ja Myrskylä.

Kartta 9.
Yhdistysten
lukumäärä 100
asukasta kohti
Uudenmaan
kunnissa

Yhdistysten määrä
100 asukasta kohden

Lähde:
Patentti- ja rekisterihallitus,
Yhdistysrekisterin tietopalvelu

Tilastolähde: Patentti- ja
rekisterihallitus,
Yhdistysrekisterin tietopalvelut,
Väestö: Tilastokeskus/kuntien
avainluvut

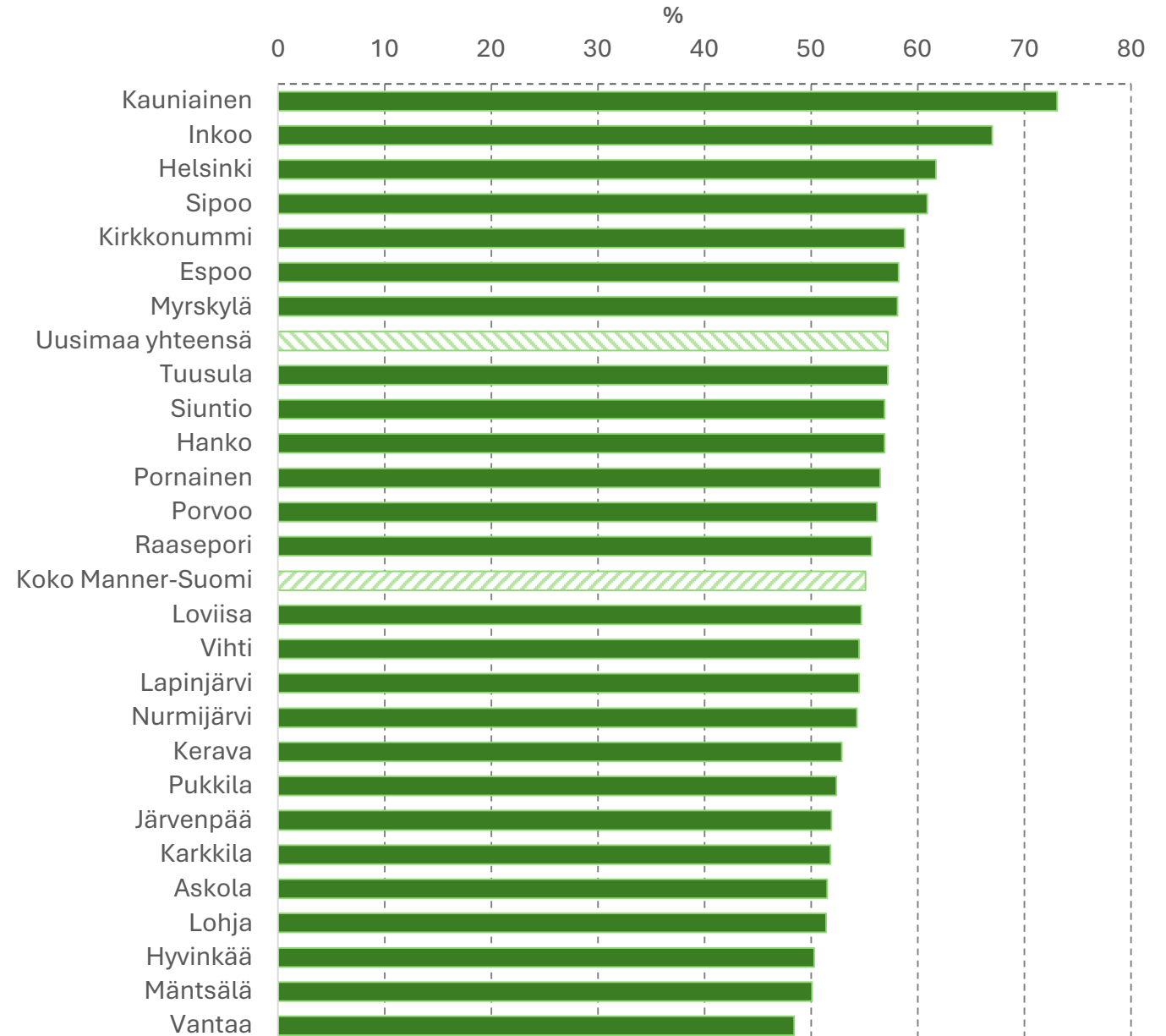
Taulukko 9. Yhdistysten lukumäärä
ja yhdistykset/100 asukasta kohti
Uudenmaan kunnissa

Kunta	Yhdistysten lkm (26.3.2025)	Yhdistykset 100 asukasta kohti
Askola	79	1,7
Espoo	3 446	1,1
Hanko	252	3,3
Helsinki	18 184	2,7
Hyvinkää	728	1,6
Inkoo	137	2,5
Järvenpää	578	1,2
Karkkila	176	2,1
Kauniainen	162	1,6
Kerava	419	1,1
Kirkkonummi	588	1,4
Lapinjärvi	81	3,3
Lohja	868	1,9
Loviisa	423	2,9
Myrskylä	53	3,1
Mäntsälä	305	1,5
Nurmijärvi	516	1,2
Pornainen	88	1,8
Porvoo	904	1,8
Pukkila	35	2,0
Raasepori	764	2,8
Sipoo	360	1,6
Siuntio	105	1,7
Tuusula	510	1,2
Vantaa	2 200	0,9
Vihti	420	1,5

Yhteiskunnallinen osallistuminen

- Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa 2021 vaihtelee suuresti Uudenmaan kuntien välillä
- Aktiivisimman vaaliuurnille on lähdetty Kauniaisissa (73,1 %) ja Inkoossa (67,0 %)
- Heikointa yhteiskunnallinen osallistuminen vaalien kautta on Vantaalla (48,4 %), Mäntsälässä (50,1 %) ja Hyvinkäällä (50,3 %)

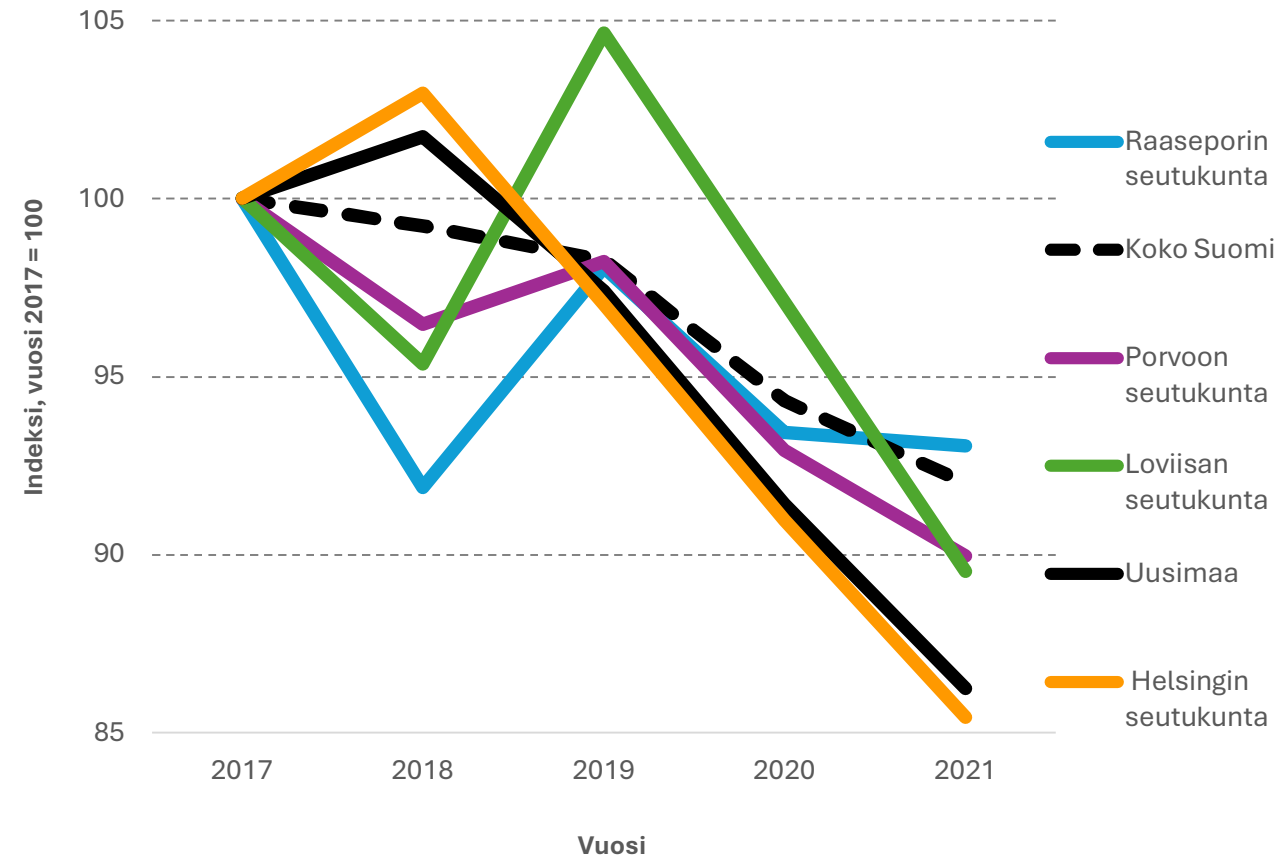
Kuvio 11. Äänestysaktiivisuus Uudenmaan kunnissa kuntavaaleissa 2021, %

Kasvihuonekaasupäästöt

- Kasvihuonepäästöjen määrä on ollut Uudellamaalla vahvassa laskussa kuten koko Suomessa. Vahvinta lasku on ollut Helsingin seutukunnassa.
- Kuntakohtaisesti tarkasteltuna CO₂-kokonaispäästöjään ovat eniten vähentäneet Kerava (-24 %), Järvenpää (-18 %), Helsinki (-18 %) ja Nurmijärvi (-18 %) vuosina 2017-2021.
- Energiasektorin merkitys on suurin, noin 82 % päästöistä (koko maa 65 %). Maatalouden osuus on 5 % (koko maa 23 %).
- Hinku-kunnat ovat sitoutuneet tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.
- Hinku kuntia oli 19.11.2024 Suomessa 99 kappaletta. Uudenmaan kunnista mukana ovat Hanko, Hyvinkää, Inkoo, Kirkkonummi, Lohja, Loviisa, Mäntsälä, Porvoo, Raasepori, Siuntio ja Vantaa (www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-fi/hinku/hinkukunnat)

Kuvio 12. Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys Uudellamaalla, seutukunnissa ja koko Suomessa vuosina 2017-2021 (vuosi 2017=100).

Tilastolähde: Tilastokeskus,
Kasvihuonekaasupäästöt alueittain,
päästökaupan ulkopuoliset tiedot

Seuraavaksi vaihe 2:
Kysely Uudenmaan
maaseudusta.
(linkki sähköpostissa)

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama